

PIENI PALA ITALIAA

Tähkölaventeli
kukkii kumkvatin ja
matalan kalamon-
diinin välissä.

Patikointiloma Italiassa innosti Merja Heinosen luomaan pihalleen välimerellisen keitaan. Suojaisa ja vihreä leikottelualue syntyi turkoosivetisen uima-altaan ympärille.

TEKSTI Outi Tynys KUVAT Satu Nyström

Pieni suihkulähde-
pumppu solisee
rentouttavasti.
Helteellä uima-
altaan vesi lämpiää
noin 25-asteiseksi.
Lämmittämättömään
altaaseen pulahde-
taan vuoden ympäri.

Palmun lehdet heilahtelevat terassilla, ruukuissa kasvavat sitruukset kypsyttävät hedelmiään, ja turkoosina kimalteleva uima-allas kutsuu houkuttelevasti. Helteisenä heinäkuun iltapäivänä voisi kuvitella olevansa Etelä-Euroopassa, vaikka olemmekin juuri saapuneet **Merja Heinosen** puutarhaan Turussa.

– Täällä on kuumaa kuin Italiassa, ja kärähtänyt nurmikkokin sopii tunnelmaan, Merja vitsailee.

Välimerellisen pihatyylin siemen kylvettiin vuonna 2016, jolloin Merja ja hänen miehensä **Hannu Hynninen** kävivät patikoimassa Italiassa. Reissun aikana Merja tunnelmoi *Puutarhatontun päiväkirja* -blogissaan: ”Upeasti kukkivia pensaita, tuoksuvia yrttejä, eksoottisia hedelmiä kantavia puita. Runsaista kukkapenkkejä ja huolella hoidettuja puutarhoja. Välimeren maissa puutarhatontun mieleen hiipii kaiho ja kaipuu. Saisipa palan tätä ihannutta siirrettyä omaan puutarhaansa!”

JA KYLLÄHÄN SITÄ sai. Lähtökohdan tarjosi puutarhan 1960-luvulla rakennettu, jo parhaat päivänsä nähnyt uima-allas, jonka ilmettä kohennettiin tyyliin sopivaksi ulko-reunaa kiertävillä puurimoilla.

– Turkoosina väkkyvä vesi antaa kasveille hyvän taustan ja sopii Välimeren henkeen, Merja perustelee.

Vanha kasteluvettä varten hankittu tammitynnyri löysi paikkansa altaan kupeesta, samoin kuin ruukkuihin istutetut laventeli, oliivipuu ja rosmariini. Vuosien myötä kasveja on täydennetty muillakin Välimeren lajeilla: ajuruohoilla, myrtillä, laakerilla sekä sitruuskasveista kalamondiinilla ja kumkvatilla.

– Sitrusten kukat ja yrttien lehdet tuoksuvat ihanasti, mutta nautin myös valtavasti vain niiden katselusta. Laakerista, rosmariinista ja sitruuna-ajuruohosta napsin lehtiä ruoanlaittoon tämän tästä.

Altaan ruukkukasvit ovat ulkona syyskuun loppuun saakka, terassin kuitupalmu vielä kuukauden niitä pitempään. Kasvit talvehtivat kasvivalojen turvin viileässä autotallissa.

Välimerellinen tyyli ulottuu myös keittiöpuutarhaan ja omalla sadolla herkutteluun.

Kivillä katettu alue sijoittuu terassin ja altaan väliin. Kasvien lisäksi pajusermit ja muut keveät rakenteet tarjoavat suojaa ja yksityisyyttä.

Mikä: Merjan ja
Hannun piha Turussa
Vyöhyke: Ib
Koko: 1 300 m²
Eriyistä:
Välimerelliseen
tyyliin perustettu
kaupunkipuutarha

1

1
Riippahernepuu kohoaa
tuivoiden keskeltä.

2

2
Pihan ainoa perennan-
penkki sijoittuu oleske-
lupihalle. Kapeat lehdet
kuuluvat päivänlijalle.

3

3
Chili "Sugar Rush Stripey"
(*Capsicum baccatum*)
maistuu makean hedel-
mäiseltä.

4

4
"Keijumaa" syntyi rikkou-
tuneeseen saviruukkuun.

2

3

4

Lämpivät värit hehkuvat helteisen heinäkuun iltavalossa. Helppohoitoinen ja sitkeä kuitupalmu kestää lyhytaikaisesti muutamia pakkasasteita.

Kauriilta visusti suojatulla kasvimaalla kasvaa salaattia ja kurkkua, mutta ennen kaikkea italialaisia perinnelajikkeita, kuten 'Nero di Toscana' -lehtikaalia ja raidallista 'Lungo di Firenze' -kesäkurpitsaa. Kasvihuoneessa ja piharuukuissa Merja kasvattaa useita eri lajikkeita chilejä ja tomaatteja.

PERENNAT EIVÄT MERJAA paljota kiinnostaa, ja hän myös kutsuu niitä heikoksi lenkikseen.

– Olen mestari valitsemaan huonosti pärjääviä ja paikkaansa sopimattomia perennoja, hän toteaa ja esittelee uusimpia kokeiluvuorossa olevia lajejaan, keijunkukkia ja päivänliljoja.

Pihan vehreys onkin syntynyt lähes omillaan pärjäävillä havukasveilla ja penssilla. Altaan ja terassin välistä uutta istutusaluetta elävöittävät matalat ilmeikkäät pensaat, kuten japaninhortensia 'Little Lime', kääpiöhappomarja 'Tiny Gold' ja seppelvarpu 'Crispa'. Merja kertoo halunneensa perustaa altaan lähelle selkeän ja avoimen tilan, joka ei katkaise näkymiä terassilta altaalle. Samalla savinen, ison osan vuodesta niljakas nurmikko korvattiin kiviaineksella.

Aluetta halkomaan Merja on asettellut betonilaattoja, jotka ovat saaneet pintaansa tummaa kivikuullotetta. Laatat lämpenevät auringossa, joten niitä pitkin on mukavaa astella altaalle vielä auringon laskettuakin.

Siperianlehtikuusi on kymmeniä vuosia vanha.

Kesäkurpitsa 'Lungo di Firenze' on herkullinen luottolajike.

ILTA-AURINGON VALOSTA JA lämmöstä saa pihalla nauttia pitkään, sillä oleskelupaikka sijaitsee talon länsipuolella. Merja ja Hannu viettävät suojaisassa ja vehreässä keitaassaan miltei kaikki lämpimät kesäillat. Italianmatkan innoittama paikka on lieventänyt heidän matkakaipuutaan tuntuvasti.

– En voisi kuvitella tätä parempaa kesäpaikkaa. Käytössä on kaikki mukavuudet, palvelut ovat lähellä, ja uimaankin pääsee. Allas on hellepäivien ilo, saatan pulahtaa veteen useita kertoja päivässä, Merja sanoo.

Merjan VINKIT VÄLIMEREN TUNNELMAAN

KORVAA ARKAJALAT.

Korvaa puksipuu helppoilla penssilla, kuten palloiksi saksituilla pensasangervoilla ja japaninhappomarjoilla. 'Smaragd'-timanttitiija sopii kapea-kasvuisena sypressin korvikkeeksi. Leveä-kasvuisia tuijia voit pitää sopivan kokoisina leikkaamalla.

VALITSE SOPIVAT VÄRIT.

Turkoosi vesi, terrakottaruukut ja kasvien vihreys vievät ajatukset etelän

lämpöön. Tehosta vaikutelmaa ruskealla, poltetulla oranssilla ja sinisellä. Värit sopivat tekstiileihin, ruukuihin, rakenteisiin ja laattoihin.

LUO SUOJAA KATSEILTA.

Keskellä asutusta oleva pihakin tarjoaa rentouttavan lomätunnelman, kun hyödynnät näkösuojia havukasveista köynnössäleiköihin ja piharakennuksiin. Viimeistele rento lököttely-

paikka keveillä paju- ja kaislasermeillä, joita on helppo pysyttää lähes minne tahansa.

ISTUTA VÄLIMEREN KASVEJA.

Kasvata ruukuissa rosmariinia, laventelia, timjamaa ja tomaattia. Viljelylaatikossa ilahduttavat herkulliset italialaiset vihannokset, kuten kesäkurpitsa 'Lungo di Firenze' ja palmu-kaali eli lehtikaali 'Nero di Toscana'.

1
Supermaka kirsikkomaatti 'Tomatoberry' F1 kasvaa kasvihuoneessa joka kesä.

2
Kasvihuoneen lattiaa koristaa turkulaisen Terraviivan koriste-laatta.

3
Terassin nurkassa olevalta sohvalta – avautuu suora näkymä altaalle.

”En voisi kuvitella tätä parempaa kesäpaikkaa.”

